

Plavčik a Vratko ako cool komiksový horor

[Pravda; 38/2017; 15/02/2017; s.: 33; Roberta Tóthová ; Zaradenie: kultúra]

Keď sa kráľovi narodí dcéra a veštba predurčí, že sa má vydať za syna chudobného uhliara, rozhodne sa tomu za každú cenu zabrániť. Príbeh ľudovej rozprávky Pavla Dobšinského Plavčik a Vratko ožil v podobe komiksu na **výstave** v bratislavskom dome **umenia pre deti Bibiana** a rozhodne nie je len pre deti.

S nápadom prišla scenáristka **výstavy** Ingrid Abrahamfyová, jej architektom je Marek Dobeš a výtvarná podoba grafika a street artistu Matúša Maťátka dodala príbehu osobitú esenciu. Interaktívna **výstava** chce osloviť nielen najmenšie deti, ale aj tínedžerov a dospelých. Do Krajiny komiksu môžu návštevníci vstúpiť do 19. apríla, potom by sa mala objaviť aj v ďalších mestách – v Piešťanoch či v Košiciach a záujem o ňu prejavili aj v Prahe.

Snahou **Bibiana** je predstavovať deťom knižnú kultúru prostredníctvom výtvarného umenia. Autori **výstavy** preto vychádzali z ilustrácie a keďže žijeme vo "vizuálnej dobe", rozhodli sa príbeh klasickej rozprávky priblížiť formou komiksu a prehovoriť tak súčasným jazykom. "Ľudovú rozprávku sme vybrali tak, aby bola prístupná a zrozumiteľná najmenším deťom a forma zas oslovuje aj starších návštevníkov," hovorí Abrahamfyová. "Predpokladali sme, že rozprávku Plavčik a Vratko deti poznajú, ak ju nečítali, príbeh mohli poznať z filmu, no veľmi sa nechytajú," priznáva a dodáva, že **výstava** má aj napriek tomu veľkú návštevnosť.

Slovenské ľudové rozprávky sa vyznačujú ponurým príbehom a strašidelnými prvkami, čo má potenciál deti vtiahnuť do deja. Hororový podtón v komiksovej krajine zmiernili autori humorom a zakomponovali doň prvky súčasného sveta. V ich krajine tak jazdia hrdinovia na motorkách, na oblohe lietajú ufa a v jazere pláva potápač. Súčasťou Krajiny komiksu je okrem nástennej "mapy príbehu" aj sprievodný text, ktorý pomôže zorientovať sa v pomerne spleťom dejí.

"Hľadali sme výtvarníka, ktorý má vzťah ku komiksovej kresbe, pretože to nevie každý," hovorí autorka námetu a dodáva, že Matúš Maťátka bol najšťastnejšou voľbou. "Hneď pri prvom stretnutí som mu povedala, že chceme súčasný svet s tabletmi a ufo. Tradičný príbeh, ktorý je rovnako divoký ako súčasný život."

V prvej časti je panel koncepčne nadväzujúci na stredovekú nástennú maľbu, dej je na ňom prerozprávaný na veľkoplošnej "komiksovej mape". Odtiaľ prejde návštevník pomocou prievozníka do herne, kde si môže príbeh na vlastnej koži zažiť – zahrať sa vankúšovú vojnu, pomocou udice loviť zo studne predmety či sadnúť si pod strom a zopakovať si dej rozprávky pri skladaní puzzle. Súčasťou je aj panel s plačúcimi mestami, kde deti objavia ikonické "úlomky" architektúry slovenských miest Bratislavy, Košíc a Banskej Bystrice.

Na vežu preliezačku môžu dokonca vyliezť – a nielen deti, udrží aj zvedavých "dospelákov". Pôvodným zámerom bolo čiernobiele stvárnenie, napokon ho tvorcovia oživilí základnými farbami. "Zistili sme, že dej je skutočne zamotaný," priznáva Abrahamfyová. Aby sa deti lepšie orientovali, na dejové zvraty či príchod nových postáv ich upozorňujú práve farby.

Komiks ako osobitý druh grafického umenia približujú aj prostredníctvom workshopov, o ktoré je veľký záujem. Vede ich výtvarník Matúš Maťátka a zúčastňujú sa na nich nielen deti, ale aj stredoškóľáci a študenti vysokých škôl s výtvarným zameraním.

Do rozprávkovej komiksovej krajiny môžete v bratislavskej **Bibiane** zavítať od 19. apríla.